

New York Times bestseller

Nikki Erlick

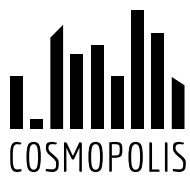

SKRINKA ČASU

**OSEM ĽUDÍ. OSEM RÔZNYCH OSUDOV.
A TAJUPLNÁ SKRINKA.**

COSMOPOLIS

Nikki Erlick

SKRINKA
V
ČASU

Nikki Erlick
SKRINKA ČASU

Vydala GRADA Slovakia s.r.o., pod značkou Cosmopolis
Moskovská 29, 811 08 Bratislava 1
www.grada.sk
Tel.: +421 2 556 451 89
ako svoju 191. publikáciu.

Z anglického originálu *The Measure* vydaného William Morrow, an Imprint
of HarperCollins Publishers v roku 2022, preložila do slovenčiny Katarína Kvoriaková
Jazyková redakcia Anetta Letková
Návrh obálky Žaneta Aradská
Grafická úprava a sadzba Zuzana Ondrovičová
Zodpovedná redaktorka Zuzana Kolačanová

Vydanie 1., 2023
Počet strán 384
Tlač CPI Moravia Books s. r. o.

Copyright © 2022 by Nikki Erlick

Slovak edition © Grada Slovakia s.r.o., 2023
Translation © Katarína Kvoriaková, 2023
Illustration © Žaneta Aradská, 2023

Upozornenie pre čitateľov a používateľov tejto knihy

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto tlačenej či elektronickej knihy nesmie byť reprodukována a šírená v papierovej, elektronickej či inej podobe bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa. Neoprávnené použitie tejto knihy bude trestne stíhané.

ISBN 978-80-8090-586-6 (ePub)
ISBN 978-80-8090-585-9 (pdf)
ISBN 978-80-8090-584-2 (print)

*S láskou a vďakou
venujem svojim starým rodičom*

Prezraď mi, čo mieniš spraviť so svojím jediným
nospútaným a vzácnym životom?

– *Mary Oliver, „The Summer Day“*

Už sme si ani nevedeli spomenúť na život pred nimi, na svet, v ktorom ešte neexistovali.

Keď sa však v marci prvýkrát objavili, nikto ani netušil, čo si s nimi počať, s tými zvláštnymi malými škatuľkami, ktoré prišli s jarou.

Všetky ostatné škatule v každej fáze ľudských životov mali svoj jasný zmysel, presne nastavený kurz. Krabice na topánky skrývali nablýskaný nový pár pripravený na prvý školský deň. Dovolenkové darčeky korunované červenou stuhou, majstrovsky natočenou pomocou hrany nožníc. Drobné škatuľky s dávno vysnívaným diamantom a obrovské kartónové obaly prelepené lepiacou páskou s nápisom naložené do zadnej časti sťahovacieho auta. Dokonca aj tá posledná debna, uložená do zeme, ktorej veko, keď sa raz zaklaplo, už sa nikdy neotvorilo.

Všetky ostatné krabice sa zdali známe, pochopiteľné, dokonca očakávané. Každá iná škatuľka mala svoj zmysel a miesto, hladko zapadala do toku bežného života.

Ibaže *tieto* boli iné.

Prišli na začiatku mesiaca, v inak ničím výnimočný deň pod občajným mesiacom a príliš skoro na to, aby sme z toho mohli viniť marcovú rovnodennosť.

A keď raz prišli, prišli pre všetkých rovnako, naraz.

Drobné drevené skrinky – aspoň *vyzerali* ako z dreva – sa zjavili v noci, milióny a milióny, v každom meste, v každom štáte, v každej krajine.

Našli sa na dokonale pokosených trávnikoch na predmestiach, uhnieszené v živých plotoch a pri práve rozkvitnutých hyacintoch. Ležali na zošliapaných rohožkách pred dverami v mestách, kde ich prekračovali prahy desaťročia podnájomníkov. Zaborili sa do vyhriateho piesku pred stanmi a čakali v takmer opustených chatách pri jazerách, zbierala sa na nich rosa vo vánku pofukujúcom od vody. V San Franciscu a v São Paule, v Johannesburgu a Džajpure, v Andách aj v Amazónii... neexistovalo miesto ani osoba, ktorú by škatuľky obišli.

Na fakte, že všetkých dospelých na celej zemi zrazu spájal ten istý nepochopiteľný zážitok, bolo niečo upokojujúce a zároveň znepokojivé, ich všadeprítomnosť prinášala hrôzu aj úľavu.

Pretože v mnohých ohľadoch skutočne *šlo* o ten istý zážitok. Nelíšili sa skoro v ničom. Všetky boli vo farbe tmavohnedého dreva s červenkastým nádychom, na dotyk chladné a hladké. Každú z nich zdobil jednoduchý nápis so záhadnou správou napísanou v rodnom jazyku príjemcu:

Skrinka času: Vnútri tá čaká tvoja miera života.

Každá skrinka obsahovala jediný povrázok, najprv ukrytý pod striebrostieľou jemnou látkou, takže ešte aj tí, ktorí nadvihli veko, si dvakrát rozmysleli, či nahliadnu, čo sa nachádza pod ňou. Akoby aj samotná skrinka mala slúžiť ako varovanie, snaha uchrániť vás pred detínskym impulzom okamžite rozdriapať obal. Akoby vás samotná skrinka žiadala, aby ste spomalili a vážne sa zamysleli nad svojím ďalším krokom. Pretože ten sa už nikdy nebude dať odčiniť.

Skrinky sa naozaj líšili len v dvoch ohľadoch.

Na každej sa vynímalo meno jej konkrétneho adresáta a každá v sebe ukrývala povrázok inej dĺžky.

Keď sa však skrinky v ten marec prvýkrát objavili, v opare strachu a zmätku nikto úplne nepochopil, čo tá miera skutočne znamená.

Aspoň zatiaľ nie.

JAR

NINA

Keď sa skrinka s Nininým menom objavila pred jej dvermi, Nina ešte tuho spala v posteli, viečka sa jej mierne chveli, keď sa jej spiaca myseľ borila s ťažkým snom. (Znovu sa ocitla na strednej a učiteľ chcel vidieť esej, ktorú jej však nikdy nezadal.) Známa nočná mora každého, kto obyčajne podlieha stresu, ale nedalo sa to porovnať s tou nočnou morou, ktorá ju čakala v bdelom svete.

Nina sa v to ráno zobudila prvá, ako zvyčajne. Zliezla z matraca a nechala Mauru nerušene spať. Vklzla do kuchyne stále v kockovanom pyžame a zapla horák pod baňatou oranžovou kanvicou na čaj, ktorú Maura dovliekla minulé leto z blšieho trhu.

V byte vládol slastný pokoj skorej hodiny, ticho prerušované iba občasným zasýčaním kvapky vody, ktorá unikla spod veka čajníka a prudko zasipela v slabom plameni sporáka. Nina neskôr uvažovala, prečo v to ráno nezačula nijaký rozruch. Nikto nekričal, nezavýjali sirény, nehučala ani televízia, nič, čo by ju upozornilo na chaos, ktorý sa už rozpútal mimo jej domova. Keby si nezapla mobil, azda by mohla ešte aspoň na krátky okamih zostať v pokoji, vychutnávať si ten čas predtým.

Namiesto toho si sadla na gauč a hľadela do telefónu presne tak ako každý nový deň. Očakávala, že si prečíta zopár emailov a prebehne viaceré odbery noviniek, kým Maure zazvoní budík, a potom budú debatovať nad vajíčkami či ovsenou kašou. Patrilo k Nininej práci editorky udržiavať si prehľad. Ibaže počet aplikácií a spravodajských portálov každým rokom v tejto pozícii rástol a niekedy jej už myšlienka, že celý život len číta, a aj tak nestíha, prerastala cez hlavu.

V to ráno však nedostala ani šancu vôbec začať. Len čo odomkla displej, ihneď pochopila, že sa niečo stalo. Našla si tri zmeškané hovory od kamarátov a už hodiny sa jej kopili textové správy, hlavne od kolegov redaktorov v rôznych skupinových chatoch.

ČO SA TO, DPČ, DEJE?

Všetci ste ju dostali?

SÚ VŠADE. Akože po celom svete. MŇA JEBNE.

Je ten nápis pravdivý?

NEOTVÁRAJTE ich, kým nevieme viac.

Lenže vnútri je len ten povraz, že???

Nine stislo hruď, v hlave ju štekľil závrat, keď sa pokúšala poskladať si dokopy celý príbeh. Klikla na Twitter, potom na Facebook a všade to vyzeralo rovnako – samé otázniky a panika veľkými písmenami. No tam našla aspoň fotky. Stovky používateľov uverejňovali fotografie malých hnedých škatuliek spreď dverí svojich domovov. A nielen v New Yorku, kde žila. Zovšadiaľ.

Nine sa podarilo z niekoľkých fotiek vylúštiť nápis. *Skrinka času: Vnútri ťa čaká tvoja miera života.* Čo to malo, dočerta, znamenať?

Srdce jej bilo ako splašené, udržiavalo tempo s otázkami v hlave. Väčšina ľudí na internete sa zoči-voči pochmurnej správe rýchlo zhodla na jedinom desivom závere: Nech už sa v nej skrývalo čokoľvek, skrinka tvrdila, že pozná dĺžku vášho života. Čas, ktorý vám bol pridelený akoukoľvek mocou.

Nina chcela výkrikom zobudiť Mauru, keď si uvedomila, že aj *ony* ich museli dostať.

Hodila mobil na gauč, prsty sa jej chveli, postavila sa. Prešla k vchodovým dverám bytu, mierne sa zatackala, potom sa zhlboka nadýchla a nakukla cez priezor. Lenže na podlahu nedovidela. Pomaly teda zvesila retiazku, odomkla dvere zamknuté na dva západy

a opatrne ich otvorila, akoby na druhej strane stál niekto neznámy, kto sa jej dobýjal do domu.

Boli tam. Skrinky.

Odpočívali na rohožke s citátom Boba Dylana, na ktorej Maura trvala, že si ju prinesie, keď sa sťahovala k Nine. „Kráčaj s dobou alebo vypadni, človeče.“ Nine by sa zrejme páčilo niečo jednoduchšie, možno neutrálna mriežkovaná rohožka, lenže ten citát vždy vyčaril Maure úsmev na tvári a po niekoľkých týždňoch, keď sa k nej vždy dovliekla domov, si ju nakoniec obľúbila aj Nina.

Dvojica skriniek, na pohľad z dreva, zakrývala takmer celý modrý šikmý nápis. Zjavne jedna pre každú.

Nina sa rozhliadla po chodbe a zbadala, že rovnaká skrinka čaká aj na suseda v byte 3B, staršieho vdovca, ktorý vychádzal z bytu len raz za deň vyniesť smeti. Uvažovala, či by ho nemala upozorniť. No čo by mu asi tak povedala?

Ešte stále zízala na skrinky pri nohách, nesvoja, či sa ich vôbec dotknúť, no zároveň príliš šokovaná, aby ich tam nechala, keď ju z tranzu vytrhlo pískanie kanvice a pripomenulo jej, že Maura stále o ničom nevie.

BEN

Ben tiež spal, keď skrinky prišli, ibaže nie doma. Poskrúcaný na sedadle v ekonomickej triede v lietadle silno stískal oči v žiare susedovho notebooku, zatiaľ čo sa na krajinu takmer jedenásťtisíc kilometrov pod ním zosypali skrinky.

Trojdnňová konferencia architektov v San Franciscu sa skončila podvečer, preto Ben skočil na nočný let do New Yorku skôr, než sa vôbec nejaká skrinka dostala do Zálivu. Jeho lietadlo vzlietlo tesne pred polnocou na západnom a pristalo chvíľu po úsvite na východnom pobreží. Takže nikto z cestujúcich ani posádky nemal ani potuchy, čo sa prihodilo počas tých temných hodín medzitým.

No keď zasvietil signál, že si môžu odopnúť pásy, a mobilné telefóny všetkých cestovateľov sa naraz zapli, náhle už to všetci vedeli.

Na letisku pod veľkoplošnou obrazovkou sa zhýkol obrovský dav, každá stanica ponúkala odlišné titulky.

ZÁHADNÉ SKRINKY PO CELOM SVETE

ODKIAĽ SA VZALI?

VRAJ POZNAJÚ BUDÚCNOSŤ

ČO VÁŠ POVRÁZOK V SKUTOČNOSTI ZNAMENÁ?

Všetky prichádzajúce lety meškali.

Vedľa Bena sa nejaký otec pokúšal upokojiť svoje tri deti a pritom sa dohadoval s niekým v telefóne. „Práve sme pristáli!“ vysvetľoval. „Čo máme akože teraz urobiť? Vrátiť sa?“

Podnikateľka s očami nalepenými na iPade sa podujala informovať spolucestujúcich o najnovších správach z internetu. „Zrejme

ich dostali iba dospelí,“ rozprávala nahlas len tak do pléna. „Zatiaľ ich nedostalo žiadne dieťa.“

No väčšina vrieskala do telefónu tú istú otázku: „Aj mne prišla?“

Ben žmúril na neónové obrazovky navrchu, suchými a boľavými očami z nedostatku spánku. Lietanie mu vždy pripadalo, akoby vystúpil z toku času, hodiny v lietadle existovali mimo normálneho životného kontinua dolu na zemi. No dosiaľ sa mu ešte nestalo, že by tak zreteľne vystúpil z jedného sveta a vrátil sa do celkom iného.

Keď vykročil rýchlym krokom k vlaku z letiska, aby sa dostal k metru, vyfukal čísla svojej priateľky Claire, ale nezodvihla. Potom zavolať rodičom domov.

„Sme v poriadku, je nám dobre,“ uistovala ho matka. „Neboj sa o nás, iba sa bezpečne vráť.“

„Aj vy... ste ich dostali?“ spýtal sa Ben.

„Áno,“ zašepkala jeho matka, akoby ju niekto mohol počuť. „Otec ich zatiaľ odložil do šatníka na chodbe,“ stíchla. „Ešte sme ich neotvorili.“

Metro do mesta bolo zreteľne prázdnejšie, hlavne na rannú špičku. Ben bol jedným z piatich cestujúcich vo vozni a palubnú batožinu si držal zastrčenú medzi kolenami. Čo sa dnes nik nechystal do práce?

Určite ide o nejaké bezpečnostné opatrenia, uvedomil si. Vždy, keď hrozilo, že by na mesto mohlo udrieť niečo katastrofické, nervózni Newyorčania sa vyhýbali metru. Málokde vám hrozilo väčšie riziko, že tam zostanete uväznení, ako v malých nevetraných vozňoch pod zemou.

Aj ostatní cestujúci mlčali, nervy mali na prasknutie, sedeli ďaleko od seba a pohrúžení do telefónov.

„Sú to len nejaké hlúpe krabičky,“ vyhlásil muž zosunutý v rohu. Podľa Bena vyzeral ako nafetovaný. „Nech sa z toho nezblázni!“

Osoba najbližšie pri ňom sa odsunula.

Potom si muž začal nepríčetne spievať, rukami dirigoval neviditeľný orchester.

„Malé krabičky, krabičky maličké, vyrobené z harabúrd...“

Až keď sa Ben započúval do mužovho chrapľavého hlasu, desivej melódie, začal sa skutočne obávať.

Náhle rozrušený vybehol na najbližšej zastávke Grand Central Station a trielil po schodoch, šťastný, že sa znovu ocitol na úrovni ulice uprostred upokojujúcich davov. Konečnú zastávku zaplňalo podstatne viac ľudí ako metro, desiatky ich nastupovali do vlakov smerujúcich na predmestia. *Kam všetci idú?* čudoval sa Ben. Naozaj si myslia, že odpoveď na záhadné skrinky nájdu mimo mesta?

Možno iba skrátka utekali za svojimi rodinami.

Ben zastavil pri vstupe na vyludnené koľaje, snažil sa usporiadať si myšlienky. Asi štvrtina ľudí okolo neho si niesla hnedé skrinky pod pazuchami a uvedomil si, že mnohí ďalší ich možno ukrývajú vo svojich batohoch a kabelkách. Benovi sa prekvapivo uľavilo, že nebol doma, keď prišli, nechrápal nevedomky v posteli, oddelený od záplavy skriniek iba hanebne tenkou stenou. Akosi mu pripadalo ako menšie narušenie súkromia, keď bol preč.

V bežný deň by sa na stanici hemžilo množstvo turistov, chaoticky by sa tam ponevierali, počúvali audiosprievodcov a s vyvrátenými hlavami hľadeli na slávny strop s nebeskými výjavmi. Dnes sa však nikto nepristavil, nikto nezdvihol zrak.

Ako malému mu matka raz ukázala vyblednuté zlaté konštelácie a vysvetľovala otáčanie zverokruhu. Od nej sa dozvedel, že tie hviezdy boli namaľované úmyselne naopak a že to bolo myslené skôr z božskej perspektívy než z ľudskej. Ben si však myslel, že šlo len o výhovorku, ktorú si niekto vymyslel dodatočne, pekný príbeh na zakrytie chyby.

„Vnútri ťa čaká tvoja miera života,“ hovoril jasne zjavne frustrovaný muž do slúchadiel s mikrofónom. „Nikto nevie, čo to znamená! Ako to mám, dočerta, vedieť ja?“

Vnútri ťa čaká tvoja miera života. Ben už pozbieral dostatok informácií od neznámych na letisku a z mobilu v metre, aby pochopil, že hovorí o nápise na skrinkách. Záhada mala iba pár hodín, ale niektorí ľudia si už vysvetlili význam povrázka vnútri tak, že predpovedá konečnú dĺžku života.

Lenže ako by to vôbec mohla byť pravda? rozmýšľal Ben. To by znamenalo, že svet sa obrátil hore nohami presne ako strop nad jeho hlavou a ľudia sa teraz pozerajú z božskej perspektívy. Oprel sa o studenú stenu za ním, zakrútila sa mu hlava. A vtedy si spomenul na turbulencie počas letu, ktoré ho vytrhli zo spánku. Lietadlo sa triaslo hore-dolu, chlapovi na vedľajšom sedadle sa pritom takmer vylial nápoj. Akoby niečo nakrátko rozhojďalo atmosféru.

Ben si neskôr uvedomil, že všetky skrinky sa neobjavili naraz, že prišli počas noci, vždy, keď padla noc na konkrétnom mieste. No vtedy na Grand Central Station, keď mu udalosti predchádzajúceho večera stále halil opar, sa Ben neubránil myšlienke, či ten pokles vzduchu neoznačoval okamih, keď sa skrinky zjavili dolu na zemi.

NINA

Nina svoju skrinku nechcela otvoriť.

Správy čítala každý deň, presne tak ako vždy. Prehrabala sa Twitterom, aby objavila novinky. Hovorila si, že ide o presne takú istú prácu ako vždy. No neprechádzala si len príbehy.

Hľadala aj odpovede.

Protichodné teórie online, ktoré pátrali po vysvetlení, sa pohybovali na škále od teórie o správe od Boha cez tajnú vládnú agentúru až po mimozemskú inváziu. Niektorí z najotvorenejších skeptikov sa zrazu obracali na spirituálne alebo nadprirodzené, aby vysvetlili náhly príchod drobných skriniek, iba pätnásť centimetrov širokých a osem centimetrov hlbokých, na všetkých prahoch po celom svete. Dokonca aj tí, ktorí práve žili bez domova a stavali si svoje obydlia na ulici, aj nomádi a stopári, všetci sa v to ráno zobudili s vlastnou skrinkou čakajúcou tam, kde si v predchádzajúci večer zložili hlavu.

No veľmi málo ľudí si spočiatku pripustilo, že uverili tomu, že povrázky skutočne predstavujú dĺžku života. Bolo príliš desivé predstaviť si, že nejaká vonkajšia entita mala takú neprirodzenú vševedúcnosť, a aj tí, ktorí verili vo vševediaceho Boha, len ťažko dokázali pochopiť Jeho správanie, ktoré sa z ničoho nič po tisíckach rokov tak radikálne zmenilo.

Lenže skrinky neprestávali prichádzať.

Po prvej vlne, ktorá zasiahla každého živého dospelého staršieho ako dvadsaťdva rokov, priniesol každý nový východ slnka skrinku s povrazom všetkým, ktorí v ten deň oslavovali dvadsiate druhé narodeniny, označujúc každý nový vstup do dospelosti.

A potom už takmer na konci marca začali vyskakováť príbehy. Začali sa šíriť správy vždy, keď sa predpoveď povrázka naplnila, hlavne keď ľudia s kratším povrázkom nečakane zomreli. Do televíznych debát pozývali smútiace rodiny s úplne zdravými dvadsiatikmi s krátkymi povrázkami, ktorí zahynuli pri nejakej šialenej nehode, a programy v rádiách vysielali rozhovory s nemocničnými pacientmi, ktorí už stratili všetku nádej, no potom dostali dlhé povrázky a zrazu sa ocitli medzi vhodnými kandidátmi na nové experimentálne liečby a postupy.

Napriek tomu všetkému nikto nedokázal nájsť hmatateľné dôkazy, ktoré by potvrdili, že tieto vlákna boli niečo viac ako len obyčajné povrázky.

A napriek otravným klebetám a rastúcim hŕbam svedectiev sa Nina naďalej odmietala pozrieť na svoj povrázok. Podľa nej mali s Maurou nechať skrinky zatvorené, kým sa o nich nezistí viac. Do konca ich nechcela ani v byte.

Lenže Maura mala dobrodružnejšiu a impulzívnejšiu povahu ako Nina.

„Ale no tak,“ hundrala Maura. „Čo sa bojíš, že do teba udrie blesk? Alebo vybuchneš?“

„Viem, že si zo mňa len strieľaš, ale nikto v skutočnosti nevie, čo sa, dočerta, môže stať,“ odvetila Nina. „Čo ak je to ako tie obálky s antraxom, iba v globálnom meradle?“

„Ešte som nepočula o nikom, kto by po otvorení ochorel,“ protirečila jej Maura.

„Možno by sme ich aspoň zatiaľ mohli nechať na požiarnom schodisku.“

„Tam by nám ich mohol niekto ukradnúť!“ upozornila ju Maura. „Prinajmenšom budú celé osraté od holubov.“

Tak sa dohodli, že ich zastrčia pod posteľ a počkajú si na viac informácií.